



TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VAKFI

Human Rights Foundation of Turkey
Sarıca Sok, No 7, 06080, Altındağ/Ankara
Tel: +90 312 310 6636 Fax: +90 312 310 6463
e-mail: tihv@tihv.org.tr www.tihv.org.tr

Türkiye İnsan Hakları Vakfı Dokümantasyon Merkezi'nin Yaşam Hakkı İhlallerine İlişkin Hazırladığı Özel Rapor

2008

Ekler:

- Yargısız infaz, dur ihtarı, rastgele ateş açma olayları
- Faili meçhul cinayet vakaları
- Cezaevinde ve gözaltında şüpheli ölüm vakaları
- Son sekiz yılda meydana gelen yaşam hakkı ihlalleri (tablo ve grafik)



TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VAKFI

Human Rights Foundation of Turkey
Sarıca Sok, No 7, 06080, Altındağ/Ankara
Tel: +90 312 310 6636 Fax: +90 312 310 6463
e-mail: tihv@tihv.org.tr www.tihv.org.tr

1 Ocak 2009

ÜLKEMİZDE YAŞAM HAKKI 2008 ÖZEL RAPORU

İnsanın özgürleşmesi, çağımızın en temel ülkülerinden biridir. Bu aynı zamanda uygarlığımızın temel niteliklerinden biri olarak da varsayılır. İnsanın özgürleşmesi ise ekonomik, siyasi, kültürel vb. tüm haklarını kullanabildiği koşulların yaratılması halinde mümkün olur. Bu bakımdan devletler de yurttaşlara haklarını kullanabilecekleri koşulları sağlamak, korumak ve geliştirmekle yükümlüdür. Ancak unutmamak gerekir ki haklar da ertelenemez, bölünemez bir bütünlük arz eder. Yurttaşların özgürleşebilmesi için haklarını kullanabilmeleri, haklarını kullanabilmeleri içinde mutlaka yaşam ve kişi dokunulmazlıklarının sağlanması gerekmektedir.

Türkiye İnsan Hakları Vakfı Dokümantasyon Merkezi son sekiz yıl içinde meydana gelen yaşam hakkı alanındaki ihlallere dikkat çekmek için elinizdeki raporu hazırladı. Söz konusu raporda yer alan, 2008 yılı içinde faili meçhul ölümler, gözaltında veya cezaevlerinde ölümler ile yargısız infaz/dur ihtarına uymama/rastgele ateş açma sonucunda meydana gelen ölümlere ilişkin veriler geçmiş yıllar ile karşılaştırıldığında, mevcut yasaların ve düzenlemelerin iddia edildiği gibi “güvenlik güçlerinin elini kolunu bağlamadığını” ortaya koymaktadır. Kısacası yaşam hakkı ihlalleri hâlâ toplumsal bütünlüğe yönelik en önemli tehdit olarak varlığını sürdürmektedir:

Sadece 2008 yılında yargısız infaz, “dur” ihtarına uymama ve rastgele ateş açma sonucunda **37** kişi yaşamını yitirdi (Ek-1). Oysa bu sayı 2007’de **24** idi.

Faili meçhul ölüm olaylarında ise geçmiş yıllara oranla belirgin bir artış olduğu görülmektedir. 2008 yılında tespit edilen **34** faili meçhul ölüm olayı (Ek-2) son sekiz yılın en yüksek rakamıdır. 1990’larda yaşanan olağanüstü hal dönemlerinde görülen rakamları anımsatan bu gelişme adeta “Türkiye 90’lara geri mi dönüyor?” sorusunu akıllara getirmektedir.

Bilgi notumuzda yer alan bu iki yaşam hakkı parametresinin yanı sıra gözaltında ve cezaevlerinde gerçekleşen ölüm olaylarının sayısı ise 2008’de **45**’e ulaşmıştır (Ek-3). Bu yaşam hakkı parametresine dair verilerde her ne kadar 2005-2007 yılları arasında bir düşüş eğilimi görülse de rakamın yine eski düzeylere doğru sıçraması kaygı verici ve düşündürücüdür.

Sadece bilgi notumuzda yer alan veriler değil yaşam hakkı, işkence yasağı, ifade özgürlüğü dahil temel hak ve özgürlüklerin genel durumu bir bütünlük içinde değerlendirildiğinde görülmektedir ki 2000-2005 yılları arasında gerçekleşen nispi iyileşmelerin etkisiyle oluşan olumlu hava, 2005 yılından sonra gerek mevzuat değişiklikleri, gerekse de uygulama alanında görülen olumsuzluklarla birlikte tersine dönmüştür (Ek-4). Bu kaygı verici değişime dikkat çekmesi bakımından en temel hak olan yaşam hakkına dair vakaları ve vaka değerlendirmelerini, alınması gereken asgarî önlemleri kamuoyu ile paylaşmayı bir görev ve sorumluluk olarak değerlendiriyoruz.

Türkiye İnsan Hakları Merkezi Dokümantasyon Merkezi

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VAKFI

01.01.2009

Türkiye İnsan Hakları Vakfı Dokümantasyon Merkezi'nin 1 Ocak 2008'den Bugüne Kadar Elde Ettiği Verilere Göre;

2008 YILINDA FAİLİ MECHUL CİNAYET VAKALARI (34)

(Bugün itibari ile cinayetin adli nedenlerle işlenmediğini ilişkin ciddi kuşku bulunmuş olaylar 'Faili meçhul cinayet' olarak değerlendirilmektedir.)

1. Mehmet Oktay İçgen

24 Şubat 2008'de Gaziantep-Nizip karayolunda tabancayla vurulmuş halde bir erkek cesedi bulundu. Yapılan incelemede ölen kişinin Mehmet Oktay İçgen olduğu tespit edildi.

2. R.K.

31 Mart'ta 2008'de Bitlis'in Hizan İlçesi'nde pancar toplarken kaybolan R.K. (13) adlı çocuk askeri alan yakınların silahla öldürülmüş olarak bulundu.

3. Arif Altak

31 Mart 2008'de Adana'da, Seyhan Nehri'nde regülatör köprü kapaklarına takılmış bir erkek cesedi bulundu. Cesedin üzerinden Arif Altak (47) adına düzenlenmiş nüfus cüzdanı çıktı.

4. X.X.

6 Nisan 2008'de Hakkâri'de, Zap Suyu kenarına başından kurşunlanmış ve tırnakları çekilerek işkence edilmiş halde bir erkek cesedi bulundu. Otopsi yapılması için ceset, Yüksekova Devlet Hastanesi'ne kaldırılırken olayla ilgili soruşturma başlatıldığı ifade edildi.

5. Şehabettin Karaman

22 Nisan 2008'de Van'ın Başkale İlçesi'ne bağlı Güvendik Köyü'ne baskın düzenleyen kimliği belirsiz silahlı bir grup, 6 yıl önce Partiya Karkerên Kurdistan'dan-Kürdistan İşçi Partisi- (PKK) kaçarak güvenlik güçlerine teslim olan ve daha sonra Topluma Kazandırma Yasası'ndan faydalanarak serbest bırakılan Şehabettin Kereman'ı (34) öldürdü. Bazı basın organları Kereman'ı PKK'nin öldürdüğünü ileri sürerken PKK'den bu yönde herhangi bir açıklama yapılmadı.

6. Şahin Tepeli

22 Nisan 2008'de Muş'un Varto İlçesi'ne bağlı Kayalıkale (Xınzor) Köyü'nde Şahin Tepeli (22) adlı çoban, göğsünden aldığı tek kurşunla ölü olarak bulundu. Tepeli'nin ateşli silah ile vurulduğu belirlendi. Olayla ilgili soruşturmanın devam ettiği bildirildi.

Human Rights Foundation of Turkey (HRFT)

Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV)

Akbaş Mah. Sarıca Sokak No:7/1 Altındağ 06080 Ankara

Phone: +90 (312) 310 66 36 Fax: +90 (312) 310 64 63 e-mail: tihv@tihv.org.tr http: www.tihv.org.tr

7. Raif İzci

30 Nisan 2008 akşamı Raif İzci (22) adlı kişi, Diyarbakır'ın Ergani İlçesi'nde kimliği belirsiz kişi ya da kişiler tarafından öldürüldü.

8. Yusuf Kılıç

9. Kemal Erbeyi

20 Mayıs 2008'de İstanbul Fatih'te bir binada ihbar üzerine arama yapan polis ekipleri başlarından tabancayla vurulmuş Mardin nüfusuna kayıtlı Yusuf Kılıç (21) ve Kemal Erbeyi (36) adlı 2 kişinin cesedini buldu.

10. Mevlüt Aytekin

Van'ın Başkale İlçesi'ne bağlı Bilgeç Köyü'nün muhtarı Mevlüt Aytekin, 25 Mayıs 2008 gecesi evine gelen kimliği belirsiz silahlı kişiler tarafından köyün dışına götürüldükten sonra başına tek el ateş edilerek öldürüldü. Resmi görevliler ise Aytekin'in HPG militanları tarafından HPG'nin verdiği görevi yerine getirmediği gerekçesiyle öldürüldüğünü açıkladılar.

11. Barış Adsaz

30 Mayıs 2008'de İstanbul Esenyurt'ta, Yurtsever Demokratik Gençlik Meclisi (YDGM) üyesi Barış Adsaz, kimliği belirsiz kişi ya da kişiler tarafından işkence edilerek öldürüldü.

12. Kenan Aktimur

5 Haziran 2008'de Tunceli'de Kenan Aktimur (45) adlı taksici silahlı bir grup tarafından durdurulmak istendi. Kaçmaya çalışan Aktimur'a ateş açılması sonucu Aktimur yaşamını yitirdi.

13. Efraim Çiftçioğlu

10 Haziran 2008'de Elazığ'ın Palu İlçesi'nde Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları'nda (TCDD) bekçi olarak çalışan Efraim Çiftçioğlu (44), başına tek el ateş edilerek öldürülmüş halde bulundu.

14. Necmettin Barut

24 Haziran 2008 gecesi Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'nde kimliği belirsiz kişi ya da kişilerce silahla taranan Necmettin Barut tedavi gördüğü Yüzüncü Yıl Üniversitesi Hastanesi'nde yaşamını kaybetti

15. Kadir Karataş

13 Temmuz 2008'de Ağrı'nın Patnos İlçesi'nde Kadir Karataş (33) adlı kişi, kimliği belirsiz kişi veya kişilerce öldürüldü.

16. Ahmet Yıldız

15 Temmuz 2008 gecesi İstanbul'un Üsküdar İlçesi'nde Ahmet Yıldız kimliği belirsiz kişi yada kişiler tarafından öldürüldü. Yıldız'ın ölümünden sonra yapılan açıklamalarda Yıldız'ın eşcinsel olmasından dolayı öldürülmüş olabileceği ileri sürüldü.

17. Muhyettin Öksün

18. Ömer Öksün

Human Rights Foundation of Turkey (HRFT)

Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV)

Akbaş Mah. Sarıca Sokak No:7/1 Altındağ 06080 Ankara

Phone: +90 (312) 310 66 36 Fax: +90 (312) 310 64 63 e-mail: tihv@tihv.org.tr http: www.tihv.org.tr

17 Temmuz 2008'de Diyarbakır'ın Bismil İlçesi'nin Kemberli Köyü'nde seyir halinde olan bir otomobil, kimliği belirsiz kişi veya kişilerce uzun namlulu silahlarla tarandı. Araçta bulunan üç kişiden Muhyettin Öksün ve Ömer Öksün adlı iki kişi olay yerinde yaşamını yitirirken, biri ağır yaralandı. Kaza haberinin ardından bir açıklama yapan İşçi Partisi Genel Başkan Vekili Mehmet Bedri Gültekin ise öldürülenlerin partilerinin üyesi olduğunu ifade etti.

19. Şefik Ak

20. Aziz Ak

21. Hamit Ak

22. Fırat Bayram

19 Temmuz 2008'de Bingöl'ün Genç İlçesi'ne bağlı Yayla (Warê Mêrg) Köyü Eskiköy Mezrası'na baskın düzenleyen silahlı bir grup, Şefik Ak, Aziz Ak, Hamit Ak, Fırat Bayram adlı 4 kişiyi öldürdü, 8 kişiyi yaraladı.

23. X.X.

6 Ağustos 2008'de Van'ın Başkale İlçesi'nde kimliği tespit edilemeyen ve başına sıkılan tek kurşunla öldürüldüğü belirlenen 30 yaşlarında bir erkek cesedi bulundu.

24. Faik Hançer

1 Eylül 2008'de Şanlıurfa'nın Siverek İlçesi'nde Faik Hançer adlı kişi, kimliği belirsiz kişiler tarafından öldürüldü.

25. Muhittin Fidan

5 Eylül 2008'de Bingöl'ün Genç İlçesi Yenyazı Köyü Çevreli Mezrası'nda bir evi basan silahlı bir grup, ev sahibi Muhittin Fidan'ı (63) evin dışına çıkardıktan sonra öldürdü.

26. Remzi Bulmuş

11 Eylül 2008'de Bingöl'ün Çukurdere Köyü yakınlarında dereye yuvarlanmış aracın içinde bir erkek cesedi bulundu. Boğazı kesilmiş ve kalbinden bıçaklanmış cesedin Remzi Bulmuş'a (38) ait olduğu tespit edildi.

27. Suat Bozdağ

15 Eylül 2008'de Şanlıurfa'nın Siverek İlçesi'nde Suat Bozdağ (30) adlı kişi, yolda yürürken uğradığı silahlı saldırıda başına isabet eden 5 kurşunla öldürüldü

28. Serdar Kırtay

20 Eylül'de Diyarbakır'ın Eğil İlçesi'ne bağlı Mezelek Mezrası'nda çobanlık yapan Serdar Kırtay adlı kişi, köyün kırsal kesiminde kimliği belirsiz kişi ya da kişilerce öldürüldü.

29. Nazım Çınar

30. Mahmut Demir

4 Ekim 2008'de Diyarbakır'ın Ekinciler Köyü'nde pamuk tarlasında kalaşnikof tüfekle öldürülmüş Nazım Çınar'a (30) ve Mahmut Demir'e (35) ait 2 erkek cesedi bulundu.

31. Halil Erdem

Human Rights Foundation of Turkey (HRFT)

Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV)

Akbaş Mah. Sarıca Sokak No:7/1 Altındağ 06080 Ankara

Phone: +90 (312) 310 66 36 Fax: +90 (312) 310 64 63 e-mail: tihv@tihv.org.tr http: www.tihv.org.tr

27 Eylül 2008'de Şanlıurfa'nın Viranşehir İlçesi'nde Halil Erdem (40) adlı kişi, kimliği belirsiz kişi veya kişilerce otomatik silahla tarandı. Vücudunun çeşitli yerlerine isabet eden 14 kurşunla yaralanan Erdem, kaldırıldığı Viranşehir Devlet Hastanesi'nde yaşamını kaybetti.

32. Dilek İnce

10 Kasım 2008'de Ankara'nın Altındağ İlçesi'nin İskitler Mahallesi'nde Dilek İnce adlı transseksüel, otomobil içindeyken arkadan pompalı tüfekle açılan ateşle vuruldu. Ağır yaralı olarak hastaneye kaldırılan İnce, 11 Kasım'da Dışkapı Araştırma Hastanesi'nde de yaşamını yitirdi.

33. Mehmet Tunç

24 Kasım 2008'de Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde, darp edilerek öldürülmüş kişinin Mehmet Tunç (15) olduğu belirlendi.

34. Ümit Karababa

İstanbul'un Bağcılar İlçesi'nde 4 Aralık 2008 gecesi Ümit Karababa (22), kimliği belirsiz kişi veya kişilerce boğazı kesilip karnından bıçaklanarak öldürüldü.

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VAKFI

01.01.2009

Türkiye İnsan Hakları Vakfı Dokümantasyon Merkezi'nin 1 Ocak 2008'den Bugüne Kadar Elde Ettiği Verilere Göre;

2008 YILINDA YARGISIZ İNFAZ, DUR İHTARI, RASTGELE ATEŞ AÇMA OLAYLARI (37)

1. Murat Kurtaran

17 Ocak 2008'de Murat Kurtaran (40), Adana'da kar maskesiyle geldiği bankada, güvenlik görevlisini etkisiz hale getirip soygun yaptı. Kırmızı ışıktaki bekleyen bir kadın sürücüyü tehdit ederek aracına binen Kurtaran, polis tarafından açtığı ateşle vurularak öldürüldü.

2. Hüseyin Turgut

26 Ocak 2008'de Yalova'da bir polis memuru ile mimar arasında park etme yüzünden çıkan tartışmada polis memuru G.E.'nin mimar Hüseyin Turgut'a ateş etmesi sonucu Hüseyin Turgut kaldırıldığı hastanede kurtarılamayarak yaşamını yitirdi.

3. Yahya Menekşe

15 Şubat 2008'de Şırnak'ın Cizre ilçesi'nde Abdullah Öcalan'ın Türkiye'ye getirilmesinin (15 Şubat 1999) yıldönümü nedeniyle yapılan protesto gösterileri sırasında polis panzerinin ezdiği 16 yaşındaki Yahya Menekşe adlı genç öldü. Şırnak Barosu Başkanı Nuşirevan Elçi, "kafasına isabet eden taş sonucu yaşamını yitirdiği" şeklindeki haberleri yalanlayarak olayların tırmanmasında emniyet güçlerinin kontrolsüz güç kullanmasının ve halkı galeyana getirecek tavırlarda bulunmasının etkili olduğunu ifade etti. Elçi, yapılan otopsi sonucunda Menekşe'nin panzerin ezmesi sonucu yaşamını yitirdiğinin kesinleştiğini söyledi.

4. Ahmet Çakal

20 Şubat 2008'de İzmir'in Narlıdere İlçesi'nde Ahmet Çakal (41) adlı kişi, tartıştığı emekli polis memuru Sıdkı Dalgın tarafından vurularak öldürüldü. Olayın Dalgın'ın, Ahmet Çakal'ın evinin yakınlarında sık sık silahlı atış talimi yapması üzerine Çakal'ın Dalgın'ı uyarması sonucu çıktığı öğrenildi.

5. Mehmet Deniz

5 Mart 2008'de Van'ın Erciş İlçesi'nde "8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü" dolayısıyla gerçekleştirilen şölene, güvenlik güçlerinin müdahalesi sonucu çıkan olaylarda ağır yaralanan Mehmet Deniz (51) adlı kişi yaşamını yitirdi. Deniz'in gözaltına alınıp polis otobüsüne bindirildikten polislerce dövüldüğü ileri sürüldü.

6. Zeki Erik

22 Mart 2008'de Van'daki Newroz kutlamalarına müdahale eden güvenlik güçlerinin açtığı ateş sonucu göğsünden yaralanan Zeki Erik adlı kişinin kaldırıldığı 100. Yıl Üniversitesi Araştırma Hastanesi'nde

Human Rights Foundation of Turkey (HRFT)

Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV)

Akbaş Mah. Sarıca Sokak No:7/1 Altındağ 06080 Ankara

Phone: +90 (312) 310 66 36 Fax: +90 (312) 310 64 63 e-mail: tihv@tihv.org.tr http: www.tihv.org.tr

öldüğü bildirildi.

7. İkbal Yaşar

23 Mart 2008'de Hakkâri Yüksekova'da Newroz kutlaması yapmak isteyenlere emniyet güçlerinin müdahale etmesi sonucu İkbal Yaşar adlı kişi öldü.

8. Ramazan Dal

22 Mart 2008'de Van'da düzenlenen Newroz kutlamasının ardından çıkan olaylarda yaralanan Ramazan Dal (30), 10 gündür tedavi gördüğü hastanede 1 Nisan 2008'de hayatını kaybetti.

9. Fahrettin Şedal

Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'nde 23 Mart 2008'de yapılan Newroz kutlamasında meydana gelen olaylarda yaşamını yitiren İkbal Yaşar'ın cenazesinin kaymakamlık tarafından gömüldüğü yerden alınması sırasında çıkan arbedede, bir polis memurunun karnından silahla yaralandığı Fahrettin Şedal, tedavi gördüğü Van 100. Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde 10 Nisan'de öldü.

10. Adil Xwesti

11. Selim Bercef

1 Mayıs 2008'de Irak'ın kuzeyindeki Sindi bölgesinde avlanan Adil Xwesti- Selim Bercef adlı 2 kişi güvenlik güçleri tarafından HPG militanı oldukları gerekçesiyle öldürüldü.

12. Aziz Özer

11 Mayıs 2008'de Van'ın Gürpınar İlçesi'ne bağlı Çiçekli (Panê) Köyü'nde kardeşiyle beraber yürüyen Aziz Özer jandarma ekiplerinin "dur" ihtarına uymadığı gerekçesiyle öldürüldü. Aziz Özer'in kardeşi Abdullah Özer'in de tutuklandığı olay hakkında, jandarma ekipleri Abdullah Özer'in "dur" ihtarı sonucu ellerini kaldırdığını fakat Aziz Özer'in silahını ateşlediğini iddia etti. Aziz Özer'in ailesi ise oğullarının yakalanabilmesi mümkünken jandarma ekiplerince öldürüldüğünü savunarak İnsan Hakları Derneği (İHD) Van Şubesi'ne başvurdu.

13. Ercan Ceylan

16 Haziran 2008'i 17 Haziran 2008'e bağlayan gece Ankara'nın Mamak İlçesi'nde E.C. ve M.G. adlı kişilerin, bilinmeyen bir nedenle H.D. ve M.D'yi tabancayla yaralandığı; olayı fark eden sivil polis ekiplerinin "dur" ihtarına uymayan E.C. ve M.G.'ye ateş ettikleri iddia edildi. Açılan ateş sonucu otomobille kaçan 2 kişiden E.C.'nin öldüğü, M.G.'nin de yaralı olarak yakalandığı bildirildi.

14. Ömer Soyutek

26 Haziran 2008'de, turistik bir tesis yapımı için Sivas'ın Yıldızeli İlçesi'ne bağlı Bayat Köyü'nün arazisinden su alınması için başlatılan çalışmalara köylülerin tepki göstermesi üzerine jandarma müdahale etti. Jandarmanın köylüyü dağıtmak için kullandığı biber gazı köylülerden Ayşe, Ömer, Halil ve Zeliha Soyutek ile Fadime Şahin'i etkiledi. Hastanede tedavi altına alınan köylüler daha sonra taburcu edildi. Tedavisi yapıldıktan sonra köyüne gönderilen Ömer Soyutek (85) dün sabah evinde yaşamını yitirdi. Soyutek'in olaylar sırasında evinin merdivenlerinde oturduğu ve atılan gaz bombalarının merdivenin dibine düştüğü belirtildi.

15. Mehmet Öztünç

16. Tekin Ediş

3 Temmuz 2008 akşamı Hakkâri'nin Marinus (Kavaklı) ve Kutose Köyleri arasında koyunlarını otlatan Mehmet Öztünç (38) ve Tekin Ediş (35) adlı 2 kişi, güvenlik güçleri tarafından Hêzên Parastina Gel-Halk Savunma Güçleri'nin (HPG) militanı oldukları ve “dur” ihtarına uymadıkları gerekçesiyle öldürüldü. Ediş ve Öztünç'un cesetlerinin ise 2 gün boyunca olay yerinde bekletildiği ve 5 Temmuz 2008'de Üzümcü Karakolu'na götürüldüğü öne sürüldü.

17. Mirsevdin Hacetmen

4 Temmuz 2008'de Ağrı'nın Doğubayazıt İlçesi'nde koyunlarını otlattığı belirtilen İran uyruklu Mirsevdin Hacetmen adlı çobanın güvenlik güçleri tarafından öldürüldüğü öğrenildi. Olaydan sonra Hacetmen ailesinin Doğubayazıt'a gelerek Cumhuriyet Savcılığı'na başvurduğu ve savcılık talimatıyla Hacetmen'in öldürüldüğü olay yerine gidildiğinde Hacetmen'in sınır hattında gömüldüğü ortaya çıktı.

18. İranlı X.X.

9 Temmuz 2008'de Iğdır'ın Aralık İlçesi'nde askerî birlik bölgesinde, İran sınırından Türkiye'ye geçmek isteyen gruptan İran uyruklu bir kişi, güvenlik güçlerinin “dur” ihtarına uymaması ve üzerine güvenlik güçleri tarafından öldürüldü.

19. Aytekin Oflas

10 Temmuz 2008'de motosikleti parka çekilen Orhan Oflas'ın 11 Temmuz 2008'de Çarşı Mahallesi'ndeki Önleyici Hizmetler Büro Amirliği'ne geldiği ve polis memuru Serkan Aktekin'e bıçakla saldırdığı söylendi. Aytekin'in Oflas'ın elinden bıçağı almaya çalışması üzerine karakoldan çıkan bir polis memurunun ateş açması sonucu Oflas'ın yaralandığı belirtildi. Aytekin'in tekrar ateş etmesi üzerine göğsünden yaralanan Oflas'ın hastaneye götürülürken öldüğü öğrenildi.

20. Gürsel Varol

15 Temmuz 2008 sabahı Ankara'da polis ekiplerinin “dur” ihtarına uymayarak otomobiliyle kaçtığı iddia edilen Gürsel Varol, polis ekiplerinin açtığı ateş sonucu vurularak hayatını kaybetti.

21. Yusuf Ziya Balıkçı

Adana'da 5 Ocak 2008'de ailesinden 3 kişiyi öldürdükten sonra yaşamına 5 kurşunla son verdiği iddia edilen Yusuf Ziya Balıkçı'dan (36) çıkan kurşunların 4'ünün Balıkçı'ya müdahale eden polis memurlarına ait olduğu saptandı. İddiaya göre, Balıkçı, “teslim ol” çağrısı yapan polis memurlarıyla çatışmaya girdiği sırada başına dayadığı tabancasının tetiğini çekerek intihar etmişti. Adana 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde Balıkçı'yı öldüren 2 polis memuru hakkında ömür boyu hapis cezası istemiyle dava açan savcı, 24 Temmuz 2008'de görülen duruşmada polis memurlarının “görevleri dikkate alınarak” cezalandırılmalarını istedi.

22. Cem İnci

6 Ağustos 2008'de İstanbul'un Bahçelievler İlçesi'nde M.T. ya da M.A. (26) adlı polis memuru, sokakta tekmelediği kutudan üzerine meyve suyu sıçrayınca kendi kendine söylenen Cem İnci'nin (23) kendisine küfür ettiğini sanarak İnci'yi kurşunladı. İddiaya göre polis memuru İnci'nin yanındaki arkadaşı R.Ş.'yi de rehin alıp ağır yaralanan Cem İnci'nin yanına kimseyi yaklaştırmadı. İnci'ye yardım etmek isteyenleri de vurmakla tehdit eden polis memuru olay yerine gelen polis ekibine teslim oldu. Ağır yaralı olarak hastaneye kaldırılan Cem İnci, 12 saat sonra hayatını kaybetti. Kocasinan Polis Karakolu'ndaki

işlemlerinin tamamlanmasının ardından Bakırköy Adliyesi'ne sevk edilen polis memuru ise çıkarıldığı mahkeme tarafından "kasten adam öldürmek" suçundan tutuklanarak cezaevine gönderildi.

23. Orhan Caner

Hatay'da 11 Ağustos 2008 günü saat 03:00 sıralarında Aksaray Mahallesi 500 Konutlar Mevkii'ndeki Hatay Emniyet Müdürlüğü Özel Harekât Şubesi binasının arka duvarına 15 kilogram ağırlığında plastik patlayıcı madde bıraktığı iddiasıyla Orhan Caner güvenlik güçleri tarafından vurularak öldürüldü.

24. Mehmet Dölek

25. Mustafa Tangüner

22 Ağustos 2008'de Mardin'in Derik İlçesi kırsalında Mehmet Dölek ve Mustafa Tangüner adlı 2 silahsız HPG militanının yemek yedikleri sırada güvenlik güçleri tarafından sağ yakalandığı daha sonra kurşuna dizildikleri ileri sürüldü.

26. Ahmet Sargın

23 Ağustos 2008'de Sakarya'nın Sapanca İlçesi'nde düzenlenen bir eğlencenin, vakit gece yarısını geçtiği için sonlandırılmasını isteyen polis ekipleriyle Kestanelik Mahallesi sakinleri arasında çıkan tartışmada 2 polis memurunun yaralanması üzerine, M.İ. adlı polis memurunun havaya ateş açması sonucu polis memuru Ahmet Sargın (41) yaşamını yitirdi.

27. Turan Özdemir

25 Ağustos 2008'de Sivas'ta, kontrol noktasında "dur" ihtarına uymayarak kaçmaya çalışan otomobile, otomobilde bomba olabileceği şüphesiyle polis ekipleri ateş açtı. Olayda otomobil sürücüsü Turan Özdemir hayatını kaybetti.

28. Gökhan Ergün

25 Ağustos 2008'de Bursa'da girdiği apartman dairesinden cep telefonu çalıp kaçtığı iddia edilen Gökhan Ergün (24), polis ekibinin açtığı ateş sonucu vurularak yaralandı. Atardamarı kopan Ergün, kaldırıldığı Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinde ameliyata alınmadan kan kaybından öldü.

29. Cengiz Koç

Polis ekipleri 26 Ağustos 2008'de Bursa'nın Nilüfer İlçesi'nde, hırsızlık ihbarı üzerine bir apartmana baskın düzenledi. Apartmanda polis memuru R.K. tarafından, "dur" ihtarına uymadığı gerekçesiyle vurulan Cengiz Koç (24) yaralı olarak kaldırıldığı hastanede yaşamını kaybetti.

30. Nusret Kalkan

28 Ağustos 2008'de Mardin'in Nusaybin İlçesi Beyazsu piknik alanında aileleriyle görüşen 3 silahsız HPG militanına güvenlik güçlerinin hiçbir uyarıda bulunmadan ateş açması sonucu Nusret Kalkan adlı militanın öldüğü, 2 militanın ise sağ olarak yakalandığı iddia edildi.

31. Reşat Çiçek

4 Eylül 2008'de Reşat Çiçek adlı çoban Hakkârî'nin Yüksekova İlçesi'nde HPG militanı olduğu iddiasıyla güvenlik güçleri tarafından öldürüldü.

32. Murat Tekdal

12 Eylül 2008'de Diyarbakır'ın Lice İlçe'sinde Murat Tekdal (30) adlı kişi ormanlık alanla avlanırken güvenlik güçleri tarafından Hêzên Parastina Gel-Halk Savunma Güçleri (HPG) militanı olduğu iddiasıyla öldürüldü.

33. Ahmet Özhan

20 Ekim 2008'de Ağrı'nın Doğubeyazıt İlçesi'nde düzenlenen protesto gösterisine polis ekiplerinin ateş açarak biber gazı ve tazyikli suyla müdahale etmesi sonucu Ahmet Özhan (20) sırtına isabet eden kurşunla hayatını kaybetti.

34. Çağdaş Gemik

27 Ekim 2008'de Antalya'da motosikletli polis memuru M.E., "dur" ihtarına uymadığı gerekçesiyle motosikletiyle gezen Çağdaş Gemik'e (18) ateş etti. Gemik boynuna isabet eden kurşula yaşamını yitirirken M.E.'nin görevden uzaklaştırıldığı, hakkında adli ve idari soruşturma başlatıldığı ve tutuklandığı açıklandı.

35. Soner Çankal

19 Kasım 2008'de Ankara'nın Altındağ İlçesi'nde Soner Çankal'ı takip eden polis memuru A.Y., peşinde olduğu Çankal'ın yakınlarının saldırısına uğradığı gerekçesiyle rasgele ateş etti, silahtan çıkan kurşunla ağır yaralanan Çankal kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi. Çankal'ın ölümüne neden olan A.Y. ise Ankara Nöbetçi 12. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından tutuklandı.

36. Doğan Kalender

18 Kasım 2008'de, İzmir'in Güzelyalı Semti'nde, sokakta gördükleri seyyar satıcıya müdahale eden Konak Belediyesi'nde görevli zabıta ekibinden H.D., yoldan geçerken tartışmaya karışan Doğan Kalender'in (57) başına telsizle vurdu. Doğan Kalender, kaldırıldığı Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde 3 gün sonra yaşamını yitirdi. Zabıta memuru H.D. nöbetçi mahkemece tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı. Konak Belediyesi Zabıta Müdürü Mustafa Duman, meslektaşları H.D.'nin görevine devam ettiğini belirtti

37. Muhsin Kasapoli

20 Aralık 2008'de İstanbul'un Şişli İlçesi'nde, bir bar girişinde güvenlik görevlisini bıçakla yaralayan Iraklı gruba müdahale eden polis ekibinden C.K., 2 kişiye ateş etti. Yaralı 2 kişiden biri olan Muhsin Kasapoli kaldırıldığı hastanede öldü.

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VAKFI

01.01.2009

Türkiye İnsan Hakları Vakfı Dokümantasyon Merkezi'nin 1 Ocak 2008'den Bugüne Kadar Elde Ettiği Verilere Göre;

2008 YILINDA CEZAEVİNDE ve GÖZALTINDA ŞÜPHELİ ÖLÜM VAKALARI (45)

1. İbrahim Turan

Mardin Kapalı Cezaevi'nde tutuklu İbrahim Turan'ın (35), 6 Ocak 2008'de cezaevindeki diğer mahkûmlar tarafından dövülerek öldürüldüğü bildirildi.

2. Mustafa Özen

Aydın'da 11 Ocak 2007'de eşini öldürdükten sonra intihar girişiminde bulunan polis memuru Mustafa Özen (39), tedavisinin tamamlanmasının ardından konduğu Aydın E Tipi Kapalı Cezaevi'nde 7 Mart 2008'de intihar etti. Polis memurunun devam eden mahkemesinin 5 Mart 2008'de sonuçlandığı ve 13 yıl ağır hapis cezasına çaptırıldığı belirtildi.

3. Ş.Y.

17 Ocak 2008'de Manisa'nın Turgutlu İlçesi'nde, oturduğu binada bulunan iki daireyi kundakladığı ve çeşitlik hırsızlık suçlarına karıştığı" suçlamalarıyla 25 gündür Turgutlu Ceza ve Tutukevi'nde tutuklu bulunan ilköğretim okulu öğretmeni Ş.Y. (40), tutuklu bulunduğu cezaevinde intihar etti. Koğuş tuvaletinin parmaklıklarında asılı bulunan Ş.Y. Turgutlu Devlet Hastanesi'ne kaldırılırken yolda hayatını kaybetti.

4. Hasan Eroğlu

26 Ocak 2008'de Ankara Sincan 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde, mide rahatsızlığı ve nefes almakta zorluk şikâyetleriyle revire kaldırılan Hasan Eroğlu'nun tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadığı ve kalp krizi geçirerek öldüğü açıklandı. 1949 doğumlu Eroğlu Mardin'in Dargeçit İlçesi'nde 1992 yılında tutuklanmış ve PKK davasından müebbet hapse mahkûm olmuştu.

5. Nazmi Nejat Arıbaş

6. X.X.

Antalya L Tipi Cezaevi'nde 18 Şubat 2008'de Nazmi Nejat Arıbaş (35) ve adı belirtilmeyen 16 yaşında bir hükümlünün intihar ettiği belirtildi. Arıbaş'ın çevresindekilere cezaevinde yaşamının tehlikede olduğunu dile getirdiği ileri sürüldü.

7. Taner Çelik

Human Rights Foundation of Turkey (HRFT)

Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV)

Akbaş Mah. Sarıca Sokak No:7/1 Altındağ 06080 Ankara

Phone: +90 (312) 310 66 36 Fax: +90 (312) 310 64 63 e-mail: tihv@tihv.org.tr http: www.tihv.org.tr

Bir çocuğu taciz ettiği gerekçesiyle 21 yıla mahkûm olan Taner Çelik'in 22 Şubat 2008'de İnebolu Cezaevi'nde kendini astığı iddia edildi.

8. M.D.

Manisa'nın Nazilli İlçesi'ndeki E Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan M.D.'nin (59) 5 Mart 2008'de koğuşun penceresine kendisini asarak intihar ettiği iddia edildi.

9. Osman Dönmez

Bir suç örgütünün lideri olduğu gerekçesiyle yargılanan Osman Dönmez'in, 22 Mart 2008'de, tutuklu kaldığı Tekirdağ F Tipi Cezaevinde geçirdiği kalp krizi nedeniyle kaldırıldığı hastanede hayatını kaybettiği bildirildi.

10. İsmail Hakkı Kaya

27 Mart 2008'de Antalya L Tipi Cezaevi'nde tutulan İsmail Hakkı Kaya (28) yatağında ölü bulundu. Ailesi Kaya'nın vücudundaki izler nedeniyle suç duyurusunda bulundu. Kaya'nın cezaevinde sürekli işkence gördüğünü ve bu yönde savcılığa 3 kere dilekçe vermesine rağmen sonuç alamadığını ifade eden İsmail Hakkı Kaya'nın babası, oğlunun vücudunun belli yerlerinde oluşan darp izlerinin tespit edildiğini ve ölümünün kendilerine 2 gün sonra haber verildiğini belirtti.

11. Mehmet Hayır

Trabzon'un Sürmene İlçesi'nin Küçükdere Köyü'nde tartıştığı akrabası İbrahim Hayır'ı (65) silahla öldürmek suçundan tutuklanan Mehmet Hayır (68), Bahçecik Cezaevi'nde geçirdiği kalp krizi sonucu 2 Nisan 2008'de hayatını kaybetti. Hayır'ın kalp rahatsızlığı olduğu öğrenildi.

12. Halim Küçük

2 Mayıs 2008'de Kocaeli'nin Gebze İlçesi'ndeki M Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan Halim Küçük'ün (35) henüz belli olmayan bir sebeple cezaevinde intihar etti.

13. Selçuk Yıldır

27 Mayıs 2008'de Kocaeli'nde çeşitli suçlardan arandığı iddia edilen Selçuk Yıldır'ın (28), gözaltına alınarak getirildiği Saraybahçe Polis Merkezi'nde intihar ettiği Kocaeli Emniyet Müdürü Hüseyin Namal tarafından açıklandı. Namal, Selçuk Yıldır'ın kendisini kemerle parmaklık demirlerine asarak intihar ettiğini iddia etti.

14. Vusale Süleymanova

13 Haziran 2008'de Iğdır'da kimlik kontrolü için durdurulan ve kimlik sorgusu için gözaltına alınarak karakola götürölmek üzere polis aracına bindirilen Vusale Süleymanova'nın (22), hareket halindeki araçtan düşerek kafasını "yere çarptığı" ileri süröldü. Iğdır Devlet Hastanesi'nde tedavisi süren Süleymanova, 20 Haziran 2008'de yaşamını yitirdi. Yaklaşık 6 ay önce Pasaport Kanunu'na muhalefet ettiği iddiasıyla sınırđışı edilen Süleymanova'nın, ölüm nedeninin "hareket halindeki minibüsten kaçmaya çalışırken araçtan düşerek kafasını yere çarpması sonucu yaralanma" olduğu iddia edildi. Iğdır Emniyet Müdürlüğü'nün, Süleymanova'nın düştüğü araçta bulunan polis memurları hakkında da soruşturma başlattığı öğrenildi.

15. Ahmet Sağlam

26 Haziran 2008'de "Yasadışı silah ticareti yapmak" suçlamasıyla Antalya L Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan Ahmet Sağlam'ın (78) kalp krizi sonucu hayatını kaybettiği ileri süröldü.

16. Metin Yüksel

2 Temmuz 2008'de Zonguldak'ta Metin Yüksel (38) adlı kişi, eşinin akrabalarını tehdit ettiği ve akrabalarından 4000 YTL'yi alarak gittiği gerekçesiyle evinden alınarak polis merkezine götürüldü. İfadesi alınan Yüksel, daha sonra sağlık kontrolünden geçirildi. İddiaya göre savcılığa çıkarılmak üzere yeniden polis merkezine götürülen Yüksel'in nezarethaneye gireceği sırada, belindeki kemer çıkarılmak istendi. Bir anda panik yaparak kaçmak isteyen Yüksel'in ayağı takılınca yere düştü. Polis memurları tarafından yakalanarak nezarethaneye konulan Yüksel'in bir süre sonra rahatsızlanması üzerine kaldırıldığı Zonguldak Atatürk Devlet Hastanesinde yapılan incelemede öldüğü belirlendi.

17. Kuddusi Okkır

Ergenekon soruşturması kapsamında 20 Haziran 2007'de tutuklandıktan sonra sağlık sorunları nedeniyle 1 Temmuz 2008'de akciğer kanserinden kaynaklanan rahatsızlığının ilerlemesi üzerine tahliye edilen Kuddusi Okkır, 10 Mayıs 2008'den beri tedavi gördüğü Edirne'deki Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Medikal Onkoloji Bölümü'nde 6 Temmuz 2008'de öldü.

18. X.X.

9 Temmuz'da Hakkâri'nin Yüksekova İlçesi'nde "yasadışı örgüt üyesi olduğu" iddiasıyla korucular tarafından gözaltına alınan ve ismi öğrenilemeyen bir kişinin Yeniköprü Jandarma Karakolu'nda kalaslarla dövülerek öldürüldüğü belirtildi. Olaya tanıklık eden ve adının açıklanmasını istemeyen bir kişi, gözaltına alınan kişinin karakol önünde kalaslarla dövüldüğünü ve aldığı darbeler sonucu yaşamını yitirdiğini belirtti.

19. Bülent Gülbay

12 Temmuz 2008'de, ağırlaştırılmış ömür boyu hapis cezasına çarptırılan Bülent Gülbay (40), tutulduğu Karaman Ermenek M Tipi Kapalı Cezaevi'nde koğuşundaki odada kendini ipe asarak intihar ettiği ileri sürüldü

20. Mehmet Sevil

18 Temmuz 2008'de Adana'da, cinayet suçundan mahkûm olan Mehmet Sevil (49) Kürkçüler Cezaevi'nde hayatını kaybetti. Sevil'in, akciğer kanserinden öldüğü öğrenildi.

21. Mehmet Ölçüm

Antalya'nın Manavgat İlçesi'nde Gökçek Yıldız (34) adlı kişiyi öldüren Mehmet Ölçüm (44), 20 Temmuz 2008'de Alanya L Tipi Cezaevi'nde çamaşır ipiyle banyodaki demire kendini astığı iddia edildi.

22. M.E.

21 Temmuz 2008'de Manisa'nın Nazilli İlçesi'nde E Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan M.E. (67) koğuşun tuvaletine bağlı ipe intihar etti. Koğuşta bulunan diğer mahkûmlar tarafından bulunan M.E., otopsisinin yapılması için morga kaldırıldı.

23. Aytekin Gümüşbaş

Muğla'nın Milas İlçesi'nde işlediği bir suçtan dolayı tutuklanan Aytekin Gümüşbaş, Muğla E Tipi Kapalı Cezaevi'nde geçirdiği rahatsızlık sonucu 24 Temmuz 2008'de öldü. 23 Temmuz 2008'de cezaevinde rahatsızlanan Gümüşbaş'ın, tedavisinin ardından tekrar cezaevine getirildiği; 24 Temmuz 2008 sabahı yine rahatsızlanınca hastaneye sevk edildiği fakat kurtarılamadığı ifade edildi. Gümüşbaş'ın 12 Nisan 2008'de Milas'ta kaldığı cezaevindeki mahkûmlar tarafından darp edildiği öğrenildi.

24. Yılmaz Özdemir

Fethiye Kapalı Cezaevinde 25 Temmuz 2008'de iki saat içerisinde 3 mahkûm rahatsızlanarak hastaneye kaldırıldı. Biri kalp krizi, diğeri solunum yetmezliği ve üçüncüsü de sinir krizi geçirdiği için hastaneye kaldırıldığı öğrenilen mahkumlardan Yılmaz Özdemir (50) kurtarılamayarak hayatını kaybetti. Kalp krizi geçirdiği gerekçesiyle hastaneye getirilen ve burada hayatını kaybeden mahkumun kesin ölüm nedeninin belirlenmesi için İzmir Adli Tıp Kurumuna gönderildi.

25. Alaattin Balamaz

25 Temmuz 2008'de Alaattin Balamaz (64) adlı kişi, Adana Kürkçüler Cezaevi'nde merdivenlerden kayıp düşerek öldü.

26. Ali Çekin

“Yasadışı örgüte yardım ve yataklık yaptığı” iddiasıyla Siirt Kapalı Cezaevi'nde 2006 yılından bu yana cezaevinde tutulan ve karaciğer kanseri olan Ali Çekin (77), rahatsızlığından ötürü sevk edildiği İstanbul Metris Cezaevi'nden tedavi için götürüldüğü İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde 29 Temmuz 2008'de hayatını kaybetti

27. Şükrü Ege

İzmir'in Buca İlçesi Kaynaklar Beldesi'nde düzenlenen yolsuzluk operasyonu kapsamında tutuklanan Kaynaklar Beldesi Belediyesi'nin Hesap İşleri Müdürü Şükrü Ege (44), 4 Ağustos 2008'de tutuklu bulunduğu Kırıkkale 1 No'lu F Tipi Cezaevi'nde geçirdiği kalp krizi sonucu yaşamını yitirdi. Şükrü Ege'nin eşi Süheyla Ege ise, “Tansiyon hastası olması nedeniyle eşimin tutukluğuna itiraz ettim. Türkiye'deki başka önemli davalarda bu tip sorunları yaşayan insanlar da serbest bırakılmıştı. Ancak, bizim başvurumuz değerlendirilmedi ve cezaevinde tutulmaya devam etti. Göz göre göre ölüme terk edildi. Ölümünden sorumlu olan kişilerden adalet önünde hesap soracağız” şeklinde açıklama yaptı.

28. Abdullah Ekinci

Abdullah Ekinci'nin (24) “yasadışı örgüte yardım ve yataklık ettiği” iddiasıyla tutuklu bulunduğu Tekirdağ E Tipi Cezaevi'nden tutukluluğunun 6. haftasında kaldırıldığı İstanbul Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi'nde 2 Ağustos 2008'de intihar etti. Baba Mustafa Ekinci ise, oğlunun kendisine “beni burada öldürecekler, buradan sağ çıkamayacağım” dediğini savundu. Mustafa Ekinci, oğlunun vücudunda morluk ve izlerin bulunduğuna dikkat çekti.

29. Mustafa Leventcanlı

Askerde rütbeli bir askere karşı geldiği için hakkında verilen 3 aylık cezasını tamamlamak üzere 20 gün önce Adana Açık Cezaevi'nde konulan Mustafa Leventcanlı (22), 7 Ağustos 2008'de banyoda kendisini hortumla asarak intihar etti.

30. Ahmet Siren

Bingöl M Tipi Cezaevi hükümlülerinden Ahmet Siren, 8 Ağustos 2008'de Bingöl'ün Saray Mahallesi'ndeki Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi'ne jandarma ekipleri arasında giderken, yakın mesafeden kimlikleri henüz belirlenmeyen kişi ya da kişilerce silahla vuruldu.

Olay yerinde yaşamını yitiren Siren'in vücuduna beş merminin isabet ettiği belirlendi. Olayla ilgili iki kişinin gözaltına alındığı açıklandı. Siren'in 2005 yılında Genç ilçesine bağlı Servi beldesinde Mehmet Polat'ı kasten öldürme suçundan hükümlü olduğu öğrenildi.

31. Abdülaziz Ekinci

21 Ağustos 2008'de Mardin Cezaevi'nde hükümlü bulunan Abdülaziz Ekinci'nin gardiyanların dayağı sonucu yaşamını yitirdi. Ekinci ailesi gardiyanlar hakkında suç duyurusunda bulunurken savcılık kovuşturmayaya gerek görmedi.

Oğlunun görüş günlerinde de ancak iki koluna gardiyanların girmesiyle yürüyebildiğini anlatan Medine Ekinci, "oğlum sırtı, gözü morarmış görüğe geliyordu. Daha önce benimle konuşuyordu. Sonraları konuşamamaya başladı" dedi. Adalet Bakanlığı'na yaptığı başvuruların sonuçsuz kalması üzerine İnsan Hakları Derneği'ne (İHD) başvuran anne Ekinci, İHD'nin girişimleri sonucu oğlunun Adana'da hastaneye kaldırıldığını söyledi.

İHD Diyarbakır Şube Başkanı Muharrem Erbey de, anne Ekinci'nin başvuruları üzerine 22 Temmuz 2008 günü Adalet Bakanlığı, Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığı, TBMM İnsan Hakları Komisyonu, Mardin Valiliği, Mardin Cumhuriyet Başsavcılığı, Mardin Cezaevi İzleme Kurulu'na dilekçeler yazdıklarını, Medine Ekinci'nin 22 Ağustos günü yeniden İHD'ye başvurduğunu ancak oğlu Abdülaziz Ekinci'nin tedavi gördüğü Adana'da öldüğünü söyledi.

32. Cuma Bayram

İnek çaldığı iddiasıyla tutuklanarak Malatya'nın Doğanşehir İlçesi'ndeki cezaevine gönderilen Cuma Bayram'ın (60), 15 Eylül 2008'de kendisini çarşafı su borusuna asarak intihar ettiği bildirildi.

33. Duran Doğan

İstanbul Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi Sağlık Kurulu'nun "İnfaz Durdurma Raporu"na rağmen tahliye edilmeyen Duran Doğan (62), 9 ay önce konulduğu Metris Cezaevi'nde 2 Ekim'de hayatını kaybetti. Ocak ayında tutuklanarak Metris Cezaevi'ne konulan Doğan'ın yakalanmadan önce akciğer, kalp ve böbrek yetmezliği hastalıklarından dolayı sürekli tedavi gördüğü belirtildi.

34. Murat Çömez

35. Mecit Akkaya

İstanbul Hasdal Askerî Cezaevi'nde 1 Ekim sabahı bir koğuştaki çıkan yangında, dumandan zehirlenen Murat Çömez ve Mecit Akaya adlı 2 hükümlü asker hayatını kaybetti.

Mecit Akkaya'nın eşi Nurhayat Akaya ise, kocasının gardiyanlar tarafından öldürüldüğünü öne sürdü. Akkaya, eşinin askerden firar suçundan tutuklu bulunduğunu belirterek "askerden duygusal bazı sorunlardan dolayı firar etti. Hasdal Cezaevi'nde cezasını çekmeye başladı. Koğuş arkadaşlarının isyan hazırlığında olduğunu söylüyordu. Gardiyanların kendilerine kötü davranışlar sergilediğini iletliyordu. Beni telefonla son aradığında, 'ben buradan sağ çıkamayacağım sanırım, hakkını helal et' demişti. Kayınvalidem, Mecit toprağa verilirken vücudundaki darp izlerinin olduğunu söyledi. Ben de eşimin mezarının açılmasını istiyorum" dedi.

36. Engin Ceber

28 Eylül 2008'de İstanbul'un Sarıyer İlçesi'nde Haklar Derneği Girişimi tarafından düzenlenen "Ferhat'ı vuran polis hâlâ tutuklanmadı" konulu basın açıklamasının ardından, Yürüyüş Dergisi dağıtan Aysu Baykal, Engin Ceber, Özgür Karakaya, Cihan Gün ve Gözde Buldu, polis ekipleri tarafından "görevli polis memuruna mukavemet ettikleri" iddiasıyla darp edilerek gözaltına alındı. İstinye Karakolu'nda "işkence gördüklerini" beyan eden 5 kişiden 4'ü Sarıyer Cumhuriyet Savcısının talebi ile Sarıyer Sulh Ceza Mahkemesi tarafından tutuklandı. Tutuklanarlardan Engin Ceber'in (29) gözaltında tutulduğu karakolda polis

memurlarından ve cezaevinde gardiyanlar ile jandarma erlerinden gördüğü işkencelerden ötürü Şişli Etfal Hastanesi Yoğun Bakım Servisi'nde olduğu ve beyin ölümünün gerçekleştiği açıklandı. Halkın Hukuk Bürosu'ndan yapılan açıklamada şu bilgilere yer verildi: "6 Ekim 2008 Pazartesi günü Metris T2 Cezaevi'ne ziyaret amacı ile giden avukat Taylan Tanay, müvekkillerimizin Metris T2 Cezaevi'nde de işkence gördüklerini beyanla Çağdaş Hukukçular Derneği Cezaevi Komisyonu'na talepte bulunmuştu. Komisyon üyeleri mağdurları ziyaret ve işkencenin durdurulması talebi ile suç duyurusunda bulunmak için kurum müdürü ve savcı ile görüşmek üzere Metris Cezaevi'ne gitmişler ve kurum müdüründen mağdurlardan Engin Ceber'in yaşamını yitirdiğini öğrenmişlerdir. Engin Ceber'in cenazesi şu anda Şişli Etfal Hastanesi'ndedir".

37. Hüseyin Şaşmaz

Gaziantep H Tipi Cezaevi'nde Hizbullah davasından 7 aydır tutuklu bulunan Hüseyin Şaşmaz'ın 6 Ekim'de intihar ettiği bildirildi. İddiaya göre Şaşmaz sabah saatlerinde mescide girerek iple kendini tavana astı.

38. Ahmet Laçın

Ahmet Laçın'nın (30), İstanbul'un Bağcılar İlçesi'nde, hırsızlık suçlamasıyla 12 Ekim 2008'de gözaltına alındığı Bağcılar Polis Merkezi'nde dayak yiyerek hastanelik olduğu ve daha sonra da hayatını kaybettiği iddia edildi. Laçın'nın arkadaşı Tuğba Poyraz'ın iddiasına göre, 13 Ekim 2008'de iki sivil polis memuru eve gelerek Laçın'ın polis merkezinde olduğunu söyledi. Hemen polis merkezine gittiğini ifade eden Tuğba Poyraz, "Ahmet karakolda sargı bezleri içinde baygın şekilde yatıyordu. Sol omzunda morluk ve başında şişlik vardı. Ahmet'i hemen bir taksiyle Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne götürdük. Yoğun bakıma alınan Ahmet'in beyin ölümünün gerçekleştiğini söylediler. Bir hafta yoğun bakımda kaldıktan sonra da hayatını kaybetti. Doktorlar Ahmet'in beyin kanaması sonucu öldüğünü söyledi" dedi. Polis yetkilileri ise hırsızlık ihbarı üzerine olay yerine giden ekiplerin kaçarken düşerek yaralanan Ahmet Laçın'ı ambulansla hastaneye kaldırdığını söyledi.

39. İsmet Kösebalaban

İsmet Kösebalaban (71), 17 Ağustos 1999'da meydana gelen Marmara depreminde 195 kişinin öldüğü Yalova'daki Çınarcık Sitesi'nin müteahhidi Veli Göçer'in binalarının bazılarının teknik uygulama sorumlusu olduğu için 18 yıl 9 ay hüküm giydi. Cezaevinde hastalanan Kösebalaban, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'e "böbrek yetmezliği" olduğu gerekçesiyle af başvurusunda bulundu. Durumu incelenen Kösebalaban'ın tahliye olmasına gerek görülmediği için, 28 Ağustos 2008'de af isteği reddedildi. Kösebalaban, 19 Ekim 2008'de hükümlü olarak tutulduğu Çanakkale Kapalı Cezaevi'nde yaşamını yitirdi.

40. Adem Yenilmez

Adem Yenilmez'in (29) tutuklu bulunduğu Muş Cezaevi'nde 24 Eylül 2008'de intihar ettiği açıklandı. Adem Yenilmez'in ablası Fatma Aygün ise, kardeşinin karnından 3 kez şişlenerek öldürüldüğünü ve onu öldürenlerin de olaya intihar süsü verdiğini savunarak şunları söyledi: "Kardeşim tutuklanırken bana ve çevresindeki herkese cezaevinde öldürülebileceğini söyledi. Bunu cezaevi yetkililerine de bildirip koruma istemişti. Tutuklandıktan bir hafta sonra 24 Eylül'de bize intihar ettiği bildirildi. Cesedin otopsisinde de Muş'taki hastaneler uygun olmadığından Malatya'da yaptırıldı. Elimizdeki otopsi raporuna göre kardeşimin karnında 3 yerinde şiş izi var. Ayrıca yaklaşık bir metre yüksekliğinde bir yerde de kendi pantolonunu ip gibi kullanıp kendisini asmış gösteriliyor. 1 metre 80 santim boyundaki bir insan iki karış yerde kendisini nasıl asabilir?"

Adalet Bakanı aynı yere beni götürüp assın, eğer ben ölürsem kardeşimin de intihar etmiş olacağına inanacağım. Bir insanın o şekilde ölmesine imkân yok. Bunun intihar olmadığını, intihar süsü verilmiş cinayet olduğunu herkes kolaylıkla anlayabilir.”

41. Serkan Çedik

10 Kasım 2008’de Bursa’da bir operasyonda gözaltına alınan Serkan Çedik (25), nezarethanede fenalaşınca kaldırıldığı hastanede öldü. Çedik’in başında kanama ve kırık olduğu belirlendi. Emniyet yetkilileri, Çedik’in polis ekibinden kaçarken çatıdan düştüğünü ve Adli Tıp muayenesinden sonra nezarethaneye götürüldüğünü iddia etti.

42. Umut Bayram

İstanbul’da Maltepe Cezaevi’nde bulunan Umut Bayram’ın (20) 7 Temmuz 2008’de kazağıyla kendisini asarak intihar ettiği 15 Kasım 2008’de öğrenildi. Oğlunun ölümünü 10 gün sonra baba Muzaffer Bayram oğlunun kafasında darp izine, elbiselerinde de kan lekelerine rastladığını ifade etti.

43. Erdal Keloğlu

26 Kasım 2008’de Zonguldak’ta psikolojik tedavi gördüğü bildirilen Erdal Keloğlu’nun (34) evinin bulunduğu caddede taşkınlık yapması üzerine güvenlik güçlerine haber verildi. Ailesinin de yardımıyla karakol önüne getirilen Keloğlu’nun karakolun kapısında içeri girmemekte direnmesi üzerine polis ekibi Keloğlu’na cop ve biber gazıyla müdahale etti. Aldığı darbeler nedeniyle hastaneye kaldırılan Keloğlu’nun hastanede yaşamını yitirdiği öğrenildi.

44. Abbas İnan

Çanakkale’de Anafartalar Polis Merkezi ekipleri, 3 Aralık 2008’de “aile fertlerine kötü muamele”, “kasten adam yaralama” ve “Ateşli Silahlar Kanunu’na muhalefet” suçlamalarıyla Abbas İnan’ı (39) gözaltına aldı. 4 Aralık 2008’de ise İnan’ın battaniyeden kopardığı parçayı demir parmaklığa bağlayarak intihar ettiği iddia edildi. Güvenlik kamerasının bulunduğu nezarethanenin ise olay sırasında polis merkezinin ilgili birimince izlenmediği açıklandı.

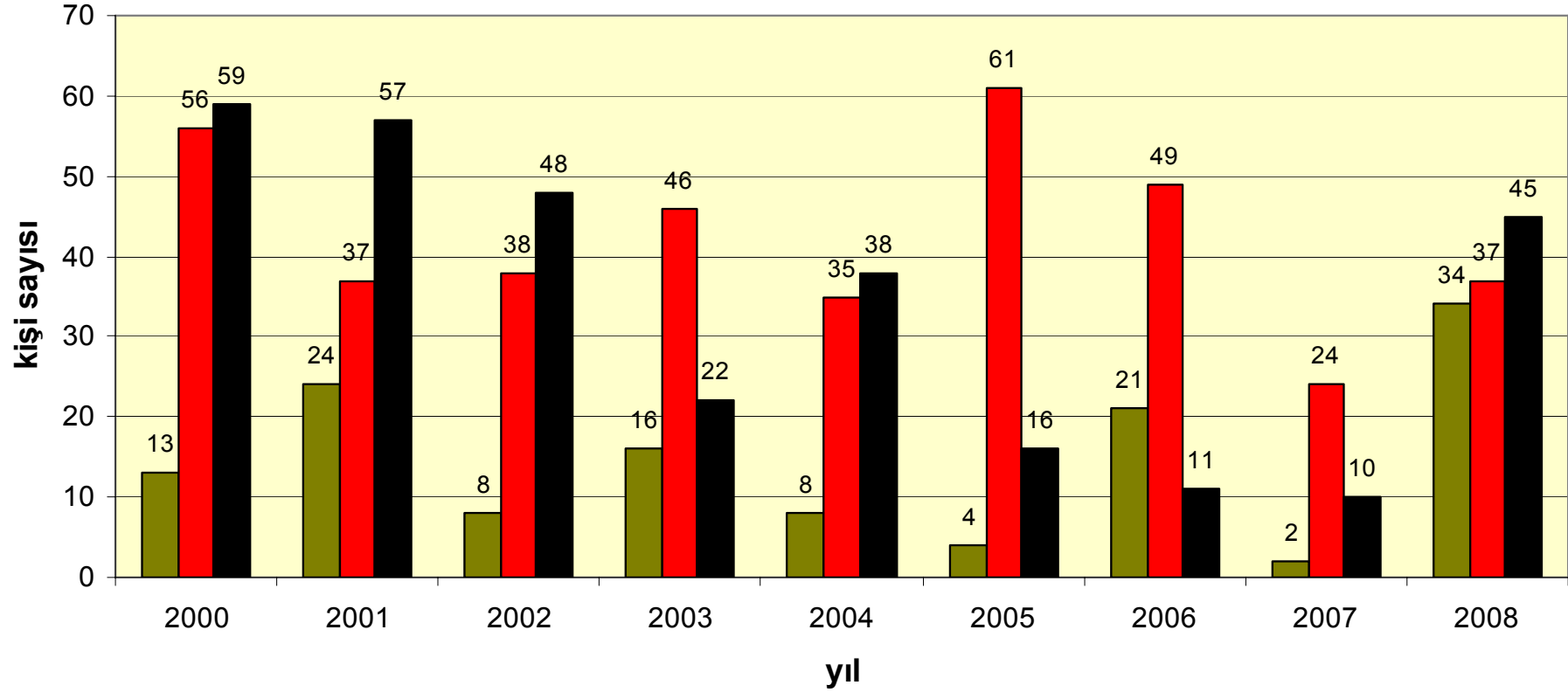
45. Fatih Kolbasar

Fatih Kolbasar’ın (31) Sakarya Ferizli L Tipi Cezaevi’nde 16 Aralık 2008’de kendini asarak intihar ettiği öğrenildi.

Yaşam Hakkı, 1990-2008.

	Faili meçhul cinayet	Yargısız infaz/ Dur ihtarı/ Rastgele ateş açma	Gözetiminde ya da cezaevinde ölüm vakaları
2000	13	56	59
2001	24	37	57
2002	8	38	48
2003	16	46	22
2004	8	35	38
2005	4	61	16
2006	21	49	11
2007	2	24	10
2008	34	37	45
TİHV toplamı	130	383	306

Yaşam Hakkı, 1990-2008.



- Faili meçhul cinayet
- Yargısız infaz/ Dur ihtarı/ Rastgele ateş açma
- Gözaltında ya da cezaevinde ölüm vakaları